

2.
Göteborg
Askim 157
Kobbegården.

Boplatssområde
bronsålder/tidig järnålder

Inv nr 49413

Fyndrapporter 1977:

Göteborgs stadsmuseum
Arkeologisk arkivrapport

Nr 1976:1

FR-77

Dnr ... 347/78 ... 7 NOV. 1978

RIKSANTIKVARIEÄMBETET OCH
STATENS HISTORISKA MUSEER
Box 5405
114 84 STOCKHOLM

Datum
1978-10-18

Dnr
1267/78

Göteborgs ark. museum
Skärgårdsgatan 4
414 58 GÖTEBORG

Till riksantikvarieämbetet och statens historiska museer
har inkommit rapport över undersökning av boplatssområde
från bronsåldern, Askim nr 157, Kobbegården, Askims sn, Vg

Undersökningen utförd år 1976

Rapport inlämnad 1978

Meddelande om Eder möjlighet att begära överlåtelse av
fyndet har översänts

Fyndet har/har-ej begärts av Eder

Vid föredragning 1978-10-18 har riksantikvarieämbetet/
statens historiska museer beslutat att statens rätt med av-
seende på ovannämnda fynd enligt 13 § FML överlåtes på

Göteborgs ark. museum

~~Fynden jämte förteckning över dessa kommer att översändas~~
~~genom statens historiska museer~~

Fynden förvaras hos Er

Enligt 13 § FML kan statens rätt till fynd överlåtas till
museum som för framtiden har att taga erforderlig vård om
föremålet. Mottagaren får icke utan riksantikvarieämbetets
och statens historiska museers medgivande avhända sig fyndet.

RIKSANTIKVARIEÄMBETET

Margareta Biörnstad

Dnr 123/78

KOBBERGÅRDEN ASKIM 157
BOPLATSBOMRÅDE BRONSÅLDER/
TIDIG JÄRNÅLDER

KOBBEGÅRDEN ASKIM 157 BOPLATSSOMRÅDE BRONSÅLDER/TIDIG JÄRNÅLDER

Boplatsområde med fynd av flinta och keramik.
Trolig datering genom föremålen till bronsålder/
tidig järnålder.

ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Läge: Kobbegården 6:7, Askim, Göteborg.
Grävningssorsak: Planerad exploatering.
Grävningstid: 17 april 1974, 11-13 maj 1976.
Arbetstid i fält: 10 arkeologtimmar 1974,
37 arkeologtimmar 1976.
Undersökt yta: 5 kvm 1974, 6 kvm totalundersökt,
300 kvm ytplockat 1976.
Platsledare: Johan Wigforss 1974, Berit Sandberg
1976.

TOPOGRAFI

Undersökningsområdet låg i norra Askim på en nord-
sluttning ner mot Store Å (fig 1,4). Det låg på en
mindre numera delvis bortgrävd ås i nord-sydlig
riktning och omgavs i väster och möjligen också i
öster av f d åkrar. I söder, norr och förmodligen
också i öster har schaktningar gjorts. Ca 5 m söder
om åsen skars sluttningen av ett större dike. Om-
rådet var bevuxet med gräs och några små lövträd.
Höjden över havet var drygt 20 m. Åsen var ca 1,5 m
hög och närmast rund med en diameter på ca 10 m. I
norra och västra delen fanns några större stenblock
i ytan, vilken i övrigt var ojämnt bevuxen med gräs.

Undersökningen visade att även själva åsen var om-
ändrad. På den ursprungliga markytan hade påförts
dels delar av ett humusfärgat sandlager och ovan-
på detta ett moränskikt. Tjockleken på dessa på-
förda lager varierade. Sandlagret var totalt 0,2-
0,4 m tjockt medan moränskiktet var 0,15-0,4 m
tjockt.

TIDIGARE FYND

Från området har tidigare tillvaratagits fynd.
Dessa är i privat ägo. Lars Berntssons samling
boplats nr 35. 35:1-7 är avslag, flinta 7 st 35 gr,
35:8 keramik 406 gr, delvis ihopsatt, oörnerad.
(Uppgifterna ur arkeologiska museets arkiv).

ARBETSBESKRIVNING

1974 upptogs fyra områden F 1-4 (fig 2). Område F 1 söder om åsen i vad som bedömdes vara orörd mark. På åsen i dess södra del område F 2 och i dess östra del områdena F 3 och F 4. Samtliga dessa områden grävdes till mycket ringa djup. På åsens krön grävdes en provgrop för att kontrollera tjockleken på de här påförda jordmassorna.

1976 grävdes tvärs över åsens södra del en rad med fyra meterrutor M 1-4 i öst-västlig riktning (fig 2). M 1-2 grävdes till 0,4 m djup, medan M 3-4 grävdes till 0,2 m djup. På åsens krön upptogs ytterligare en meterruta (M 5), vilken grävdes till 0,2 m djup. Ytplockning gjordes inom ett större område på sluttningen söder om åsen (fig 2). Ett ca 0,5 kvm stort område intill och omedelbart söder om F 1 genomgrävdes med stor spade, inga fynd.

GRÄVNINGSIAKTTAGELSER

Åsens uppbyggnad var överst ett lager av 0,05 m tjockt vegetationsskikt, därunder ett ca 0,15 m tjockt moränlager, på åskrönet 0,4 m tjockt (fig 3). I dessa lager fanns spridda fynd av flinta och keramik samt recent glas och tegel. Underliggande lager=fyndskiktet var 0,2-0,4 m tjockt och utgjordes av humusfärgad fin sand med inslag av sten i varierande storlekar 0,1-0,5 m stora. I detta lagers övre del fanns flertalet fynd. Dessa bestod av flinta och keramik. I områdena F 2-4 saknades de övre skikten medan fyndskiktet liksom för meterrutorna utgjordes av ett humusfärgat sandlager. För meterrutorna var fyndmängden störst i M 1 och särskilt i dess nordöstra del. M 3 och M 4 grävdes endast till övre delen av fyndskiktet, få fynd. M 5 grävdes till 0,2 m djup, medan den intilliggande provgropen hade grävts genom det påförda moränlagret, som var 0,4 m tjockt, inga fynd.

Ytplockning företogs dels i ett ca 7 m söder om åsen gående dike och dels på sluttningen söder om detta dike upp till 30 m ifrån detsamma. Marken var här kraftigt omärandrad dels genom några diken och dels genom matjordsavbaning. Ytplockningen gav de flesta fynden.

FYNDTABELL

(Se omstående sida)

FYNDTABELL

Grävn enhet	Fynd nr	Ker oorn	Bränd lera	Flinta avslag		Flinta övrig		Flinta redskap			Övrigt		
		gr	gr	st	gr	st	gr	art	st	gr	art	st	gr
F1	1			3	5	3	22						
F2	2	80	7	13	126	12	129	Tvärpil?fragment	1	2			
F3	3		32			2	23	Avslag m retusch	1	6			
F4	4		22					Kärna	1	61	Slagg?		20
F3-4	15			1	12								
M1, ytskik- ten	5	7				1	18						
M1, fyndskik- tet	6	93	3	12	56	12	64	Avslag m flat- huggning	1	2			
M2, ytskik- ten	7	5		1	1	3	7						
M2, fynd- skiktet	11	10	3	2	9	3	24				Kvarts	1	1
M3	12					1	11						
M4	14			2	9								
Diket i S, ytplock	9	4		11	124	2	3	Knuta	1	42	Slagg	1	13
S om diket, ytplock	10	36	6	48	455	34	255	Kärnfragment	2	42	Knacksten	1	560
								Mikrospån	1	1			
								Skrapor (fig 5)	3	21			
Summa		235	73	93	797	73	556		11			3	

:1-2
:3-7
:8
:9-12
:13
:14
:15-16
:17-21
:22-24
:25-29
:30
:31
:32-36
:37
:38-42
:43
:44

SAMMANFATTNING AV HELA FYNDMATERIALET

FLINTA	st	gr
Knackstenar	1	
Kärnor	1	
Kärnfragment	2	
Knutor	1	
Avslagsredskap, tillhuggna		
Skivskrapor	1	
Spånskrapor	1	
Skrapor	1	
Tvärpil?, fragment	1	
Spån med retusch	1	
Obearbetade avslag	95	
Mikrospån	1	
Övrig flinta		
Flinta övrig	73	
BERGART		
Sten, bearbetad	1	
ÖVRIGT		
Keramik grov oornrad		130
Keramik fin mynningsbit	1	3
Keramik svart, glättad	1	2

FYNDBESKRIVNING

Den största delen av fynden utgörs av obearbetade avslag av flinta. De är oregelbundna. Många är mycket tunna. Inslag av svallade och vitpatinerade avslag förekommer. Ett enstaka mycket tunt avslag har flathuggning (fynd 6). Tvärpilen (fynd 2) är osäker då den endast har en klart utformad tånge. Skraporna (fynd 10) utgörs av en relativt grov och

hög skrapa, en liten spånskrapa och en tunn skivskrapa med lång skrapeegg (fig 5).

Keramiken är genomgående oornerad och till största delen grov. Två bitar skiljer ut sig från de övriga. Den ena är av tunt 3 mm tjockt gods och visar en utåtböjd, avsmalnande mynningskant, medan den andra har ungefär samma tjocklek och en svart glättad yta.

SAMMANFATTNING DATERING OCH TOLKNING
Undersökning av en boplats som låg i en sluttning ned mot Store Å i norra Askim (fig 1,4). Boplatsen var känd genom tidigare plockade fynd som är i privat ägo.

Undersökningen omfattade ett kraftigt omändrat område med delar av en åsrygg. Den utfördes under två år genom ett antal mindre områden F 1-4, ett antal meterrutor M 1-5, en provgrop och ytplockning av ett större område i sluttningen söder om åsen (fig 2). Fyndmaterialet är blandat med inslag av mycket tunna avslag, varav ett med flathuggning, en mycket tunn skivskrapa (fig 5) och svart glättad keramik gör en datering till bronsålder-äldre järnålder trolig. Inslag av vitpatinerad, svallad flinta, som brukar dateras till mesolitisk tid, visar att materialet är blandat.

Fynden hade genomgående en dragning mot öster, dels på åsen och dels området för det ytplockade materialet. Förmodligen har bosättningen ägt rum i sluttningen söder om åsen. Åsens förmodade fortsättning åt detta håll med en liten rest vid F 1 har grävts bort och materialet har slängts upp på den kvarliggande delen. Detta skulle vara förklaringen till de påförda lagren. Även det fyndförande lagret är troligen påfört. Bosättningen förmodas alltså ha ägt rum något söder om åsen och något längre upp i sluttningen skyddad mot västvindarna av en låg nord-sydlig åsrygg.

SUMMARY

Investigation of a settlement site situated on a slope towards Store Å in the north part of Askim (figs. 1,4). The settlement was known through previous surface collection of finds which are in private possession.

The investigation comprised an area, which had been submitted to great changes. It incorporated parts of a ridge. The investigation took two years and was carried out by means of excavating

a number of small areas, F 1-4, some squares of one square metre each, M 1-51, and one trial-pit as well as surface collection in a large area on the slope to the south of the ridge (fig. 2). The finds are mixed and include very thin flint flakes, among them one with flat flaking, a very thin flake scraper (fig. 5), and black polished pottery. This suggests a likely date of Bronze Age/ Early Iron Age. Water-rolled flints with a white patina, usually dated to the Mesolithic, show the mixed character of the material.

Throughout the finds show a concentration towards the east, both on the ridge and in the area of surface collection. The settlement was probably situated on the slope to the south of the ridge. The supposed continuation of the ridge in this direction, with a small remainder at F 1, has been dug away and the soil thrown up on the remaining part. This explains the superimposed layers. The layer with the finds is probably superimposed as well. It is supposed that the settlement was situated somewhat to the south of the ridge and slightly further up the slope, sheltered from the west winds by a low ridge running north-south.

Berit Sandberg